

УДК 343.35:35.08]:340.112(477+4)
DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.2.17>

О. Л. Макаренко

доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри історії і теорії держави та права,
заступник декана з міжнародної діяльності
юридичного факультету Запорізького національного університету

О. В. Тупахіна

доктор філологічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології, перекладу та світової літератури
Запорізького національного університету

КОРЕЛЯЦІЇ ЖИТТЄТВОРЧИХ ЦІННОСТЕЙ ТА НОРМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС: ОНТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ¹

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

У статті досліджено онтологічні основи кореляцій життєтворчих цінностей та норм антикорупційного законодавства України та ЄС. Встановлено, що онтологічні основи кореляцій життєтворчих цінностей та норм антикорупційного законодавства України та ЄС містяться у нинішніх конкретно-історичних та економічних, соціально часто дезінтегрованих й несправедливих соціальних, цивілізаційних та культурних умовах життя. Розбалансованість цих умов в Україні детермінує фактичну відсутність паритету у правовій комунікації з ЄС. Подальший розвиток нашої нації можливий тільки за рахунок повсюдного використання людських чеснот, а не вад. Це сприятиме утвердженню тут і зараз людських рис у законодавчих формах вираження права – його обов'язковості, соціальності та спрямованості на забезпечення розвитку кожного. Це продемонструє стабілізація експоненти забезпечення прав громадян в Україні з перспективою її подальшого більш динамічного зростання, ніж в інших країнах Європи.

Визначено, що формально Україна здійснює антикорупційну політику на виконання взятих на себе зобов'язань, відповідно до угод про членство у Раді Європи, вільну торгівлю з низкою високорозвинених країн, асоціацію з ЄС та усіх інших документів (протоколів, заяв, меморандумів тощо), які деталізують базові угоди й уможливають розкриття механізму їхньої реалізації на практиці. Професійне самовираження посадових осіб публічної влади й спрямування енергії їхніх природних талантів задля задоволення публічного інтересу – суть доброчесності, розкриття людських чеснот у предметі права, культурології, менеджменту та суміжних науках.

Наголошено, що культивування доброчесності у сфері публічно-правових відносин результативно за умови формування у свідомості людей переконання в істинності твердження про необхідність розвивати свої чесноти, їхню безумовну цінність та пріоритет

¹ Видання здійснено в рамках проекту Європейського Союзу за програмою Еразмус+, напрям Жана Моне, шифр 611790-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE «Загальноєвропейська конвергенція правових, економічних та культурологічних основ попередження корупції». Підтримка Європейської Комісії у створенні цього видання не означає схвалення змісту, який відображає лише погляди авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому / Publication prepared and funded under Erasmus+ Jean Monnet Actions 611790-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE «Pan-European convergence of legal, economic and cultural foundations for the prevention of corruption». The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

у правових відносинах. До цього також важливим стає орієнтир для самоідентичності та стійкого розвитку у мінливому світі на тлі сильних рис й традицій національної культури. У цьому зв'язку актуальними виявляються відповідні напрями роботи з формування правової культури Національного агентства з питань запобігання корупції, Міністерства освіти й науки України, Міністерства юстиції України.

Підсумовано, що виконання функцій публічною владою відображає її соціальну роль, коефіцієнт детермінації нею соціального розвитку на підставі перманентного і повсюдного забезпечення загальнолюдських цінностей. У цьому зв'язку первинною вимогою до діяльності державної влади залишається добросовісність, неухильне дотримання загальноправових принципів. Європейська тенденція до збільшення ролі системи правових гарантій людської свободи і прав соціальних спільнот є пріоритетом у системі публічно-владних відносин. Він реалізується через гарантування права на вільне від корупції суспільство та державу, добросовісність правових відносин, зокрема в частині справедливого розподілу матеріальних і духовних благ тощо.

Ключові слова: антропність права, відповідальність, добросовісність, духовність, Європейський Союз, корупція, правова культура, правові традиції, правові цінності, принципи права.

Постановка проблеми. Людина юридична (*homo juridicus*) – це суб'єкт, який інтегрується до соціуму через правову комунікацію. Детермінована правовими підставами комунікація між основними суб'єктами права в країні сприяє збереженню внутрішніх рамок самоорганізації правової ситуації будь-яких суспільних відносин, а тим більш відносин у сфері публічної влади, що стосується найбільшого кола й найважливіших інтересів громадян. Громадянське суспільство спільно з публічною владою відповідальні за формування та реалізацію антикорупційної політики, розроблення проектів нормативно-правових актів з цих питань, інтерпретацію положень профільного із запобігання корупції закону, визначення організаційних, нормативних, процедурних та інших інституційних складових культивування правової культури нації. Основою діяльності з утвердження людських чеснот стає антропоцентристське розуміння природи права, яке сукупно у вітчизняному політико-правовому просторі формується через тривалий, складний, системний процес цілеспрямованого, перманентного правового виховання та інших форм правової соціалізації особистості. За її наслідками люди схильні підтримувати домовленості у силі й підкорятися у зв'язку з цим публічній владі. Впорядкованість соціальних відносин на підставі принципів права суть публічного інтересу, що забезпечується авторитетною роботою посадових осіб публічної влади, детермінованою виявом їхньої порядності,

компетентності, свободи й креативності, відповідальності за результат й ефективності під час розробки, ухвалення й впровадження правових норм. Наслідком дії людських чеснот у професійній діяльності представників публічної влади стає формування довіри до них з боку громадян, що онтологічно знаходиться в межах проблематики питань інституту правової культури, органічно нашарованої на загальний рівень виховання, й природно-правового порядку, зокрема, формування уявлень і кваліфікації конкретних діянь як корупційних, залежно від соціального і/або історичного контекстів, культурних цінностей і соціального досвіду людини, які сукупно засновані на універсальних цінностях права, його пізнаної антроповимірності.

Мета статті – розкрити онтологічні основи кореляцій життєтворчих цінностей та норм антикорупційного законодавства України та ЄС.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Важливі думки з питань аксіологічних, онтологічних та інших теоретико-методологічних вимірів концептів й взаємозв'язків механізму протидії корупції знаходимо у численних працях О. М. Бандурки, С. В. Глуценко, Т. О. Коломоєць, В. В. Комарова, А. Т. Комзюка, В. Л. Кудрявцева, Є. І. Марочкіна, О. М. Овчаренко, С. В. Прилуцького, Н. В. Сібільової, Д. П. Фіолевського, М. Й. Штефана та ін. Відображення порушеної проблематики у правовій доктрині зустрічаємо у численних працях О. М. Братусевої, де розкрито проблему правової культури в умовах

глобалізації, М. М. Марченка – тенденції розвитку Європейського Союзу та його правової системи, Ю. М. Оборотова – загальнотеоретичні аспекти традицій та новацій в правовому розвитку, О. О. Сидоренко – сучасні тенденції розвитку правової системи України в умовах глобалізації, І. В. Яковюк – правові основи європейської інтеграції та її вплив на державно-правовий розвиток України, В. В. Янкова – теоретико-методологічний аналіз глобалізації в сфері публічного права; та інших вчених. Зростання ролі й значення механізму захисту прав та свобод людини, спрямування його добродесного та паритетного розвитку в євроінтеграційному напрямі, необхідність постійного оновлення теоретичних доробок у цій галузі зумовили важливість обраної нами тематики дослідження та обґрунтування сформульованих у підсумку її виконання висновків. Очікується, що висновки цієї статті з антикорупційної проблематики стануть цілком доречними, виявляючи тісний зв'язок з досягненнями вчених відповідної тематики, що на рівні освіти й науки створює гарні умови для міжнародної кооперації у сфері антикорупційної боротьби.

Основний зміст роботи. Властивість корупції соціальним відносинам, їхньому публічно-правовому зрізу, характерна ознака держав на всіх етапах історичного розвитку. Критичним для нього корупція стає тільки в силу своєї масштабності й проникнення до життєвоважливих процесів ухвалення публічною владою рішень загальнонаціонального і/або місцевого розвитку. У випадку з Україною маємо справу зі стійкою проблемою толерантності до сприйняття хабарництва та інших форм корупції, що заважає безперешкодному інтегруванню до позитивно-перспективних структур ЄС. Антикорупційні перетворення відбуваються в Україні досить повільно, враховуючи регулярні критичні оцінки з боку експертів від ключових міжнародних партнерів нашої держави, а також рейтинги за відповідними параметрами (CPI, 1998 р. – 2,8 бали з 10-ти можливих, у 2020 р. – 3,3, з поправкою на зростаючу кількість держав, які оцінюються у рейтингу; RLI, індекс верховенства права 2020 – 0.51 бали / 72 місце Республіка

Білорусь – 0.51 / 68, Індія – 0.51 / 69, Буркіна-Фасо – 0.51 / 70, Сербія – 0.50 / 75; HDI, індекс людського розвитку – Гренада, Мексика, Сент Кітс і Невіс, Україна – 0,779 балів / 74 місце).

Європейський цивілізаційний контекст характеризується свідомими та інтуїтивними пошуками чітких правил для забезпечення сталого розвитку людства, зокрема виходу світу з економічної кризи, обумовленої руйнівними наслідками поширення вірусу COVID-19 (і/або його штамів) епідеміологічного генезису. Вперше за багато років чиновники різних країн опинилися перед вибором способу не те, що варіантів розвитку та їхнього темпу, а простого виживання населення. Й змістовне насичення такого вибору чи відхилення від нього наразі детерміноване вже не стільки проявами їхньої недобродесності, недалекості, недбальства та інших вад у публічно-правових відносинах, а іншими чинниками об'єктивного масштабного характеру. Осмислення, відчуття змісту та обсягу кореляцій людських чинностей та їхнього практичного вияву актуальна мета кожної сучасної держави. Інакшого виходу з криз, ніж щире зосередження на справжніх потребах та правових інтересах кожної людини, марно шукати. Й вибір для публічної влади нині стає тим принциповішим, чим більше такі права зневажалися державою у докризовий період. Відсутність корупційних мотивів під час професійної діяльності серед чиновників на посадах будь-якого органу публічної влади детермінує зростання показників забезпеченості прав громадян. Чутливість до корупції суб'єктивних правових можливостей кожного зумовлена їхньою цілковитою залежністю від відповідної спрямованості діяльності держави. Якщо публічна влада не вчинить належних (достатніх і своєчасних) і/або добродесних дій, то права людини не реалізуються на практиці. Добродесна спрямованість діяльності парламенту й публічної адміністрації виявляється тоді, коли створюваними правилами уможливають фінансовий розподіл національного доходу на користь усіх, відповідно до принципів права, де ключовою ідеєю залишається людина як найвища соціальна цінність. При цьому

враховуємо, що інструменти практичного утвердження цієї цінності знаходяться в сферах фінансів, торгівлі, інформації, технологій та інших. Вони нині виключно глобалізовані, що вимагає окрім капіталізованої природи прав людини, брати до уваги чинник глобалізації, а саме: врахування змісту й природи економічних правових відносин у країнах Європи, рішення їхніх органів публічної влади та інших суб'єктів міжнародного права тощо. Відповідно антропність законодавства щодо цих прав вимірюється ступенем урахування цих двох рис як під час правотворення, так й під час правозастосування, а, особливо, судового.

Спираючись на знання культури та володіння нею на рівні умінь, навичок людина усвідомлює своє місце і роль у суспільстві, мету і сенс життя, відповідальність за свої вчинки, ставлення до інших людей. Завдяки культурі людина обирає захоплення, формує наміри, інтереси, стиль мислення та поведінки, професійні інтереси та ставлення до певної професії. Культура людини багато в чому визначає її духовний потенціал, наполегливість та успішність у навчанні, здобутті знань, формування професійних потреб [1].

Обговорення питань вдосконалення як процедур, так й структур здійснення публічно-владної діяльності характеризується перманентністю, контроверсійністю, політизацією права та іншими суміжними ознаками. Для України дискурс добропорядності публічної влади як важливий елемент стійкого розвитку суспільства і людини актуалізувався поетапно, виявляючи стійку тенденцію руху від руйнації національної держави до створення міцної правової основи національного відродження. У практичній площині трансформації публічної влади отримували наповнення у вигляді нових законів та інших нормативно-правових актів чи дії застарілих норм права, що були наслідком запеклої політичної боротьби і стагнації. Усе це також характеризувалося суттєвим впливом великих підприємців, корумпованих політиків, відображенням їхніх інтересів у профільних правових актах. Наразі процеси позбавлення від застарілих норм права, у яких механізми переслідування і

утисування суб'єктів права домінують над інститутами профілактики, охорони, захисту і відновлення порушених прав осіб, та імплементації до законодавства позитивно-перспективних правил організації та функціонування публічної влади, у т. ч. з прийнятного досвіду країн ЄС, триває.

Надмірна кількість кризових явищ в усіх сферах суспільного життя, поширення корупції засвідчують складний і суперечливий характер уніфікації вимог антикорупційного законодавства України та ЄС. Можна погодитися з деякими дослідниками, які стверджують, що чинниками цього є нехтування владою ідеологічними питаннями та духовними процесами у суспільстві [2, с. 26]. Культура містить систему цінностей та норм, які впливають на формування індивідуальної, групової та суспільної свідомості [3, с. 8], на створення механізмів реалізації права [4, с. 17; 5].

Наявний рівень якості відповідного законодавства означає, що відповідальність судів і правоохоронних органів зростає пропорційно безвідповідальності народних депутатів, які ухвалили неякісні закони та інші правові акти. Етика відповідальності узгоджується з етикою ненасилля, яка пропагує ідеї толерантності, акцентуючи увагу на важливості вироблення взаємної терпимості цивілізацій, культур, націй та соціальних груп [6, с. 23], що можливо тільки в умовах чесності, некорумпованості. Правові ідеї ... спочатку перебувають в юридичній матерії, що виражена у законах, ... як самої суті, центральної ланки юридичної організації (внутрішньої форми) правового матеріалу - свого роду «стрижня» юридичних конструкцій» [7, с. 311]. Саме на рівні цих ідей відбувається первинне поєднання абстрактних сутностей духовної культури і права у сфері попередження корупції під час трансформацій законодавства про правосуддя та правоохоронну діяльність. Серед таких фундаментальних правових принципів, які виникають та діють у свідомості парламентарів, публічних службовців, суддів і правоохоронців у вигляді духовно-культурних ідей, цінностей, переконань та готовності їх застосовувати, виокремлюємо засади духовності.

Духовність і культура стають єдиними передумовами належного розуміння правил інтерпретації та застосування законодавства під час відправлення правосуддя судами і застосування примусу правоохоронними органами. І правовий стан дотримання принципів права, у т. ч. ідеї недопущення корупції, за таких умов стає надто тривким і непевним. Як слушно зауважив Є. Невмержицький, запобігання та протидія корупції вимагає глибокого духовного осмислення цього феномену, вивільнення від формально-юридичного розуміння цього негативного явища, адже його підґрунтя сягає глибинних соціальних, політичних та економічних процесів, характерних для українського суспільства [8, с. 154-156]. Наголошено також, що структура кримінальної юстиції не повністю відповідає поставленим завданням по боротьбі зі злочинністю. Правоохоронні органи, створені як механізм переслідувань і репресій, не були трансформовані в інститут захисту і відновлення порушених прав осіб. Існуюча модель правоохоронної системи характеризується високим рівнем корупції та надто низькою довірою з боку населення. Чинна модель системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів стає: а) наслідком приватного прояву масової культури, що нав'язує надто небезпечні для несталої української демократії цінності культу грошей, насильства, наркоманії, релігійної експансії [2, с. 24]; б) результатом культивування спожи-вацьких інтересів і настроїв у громадян; в) живильним середовищем для високолатентної корупції і злочинності, джерелом авторитарних тенденцій [9, с. 4], блокування розвитку в умовах відкритості соціальному прогресові. Сукупно це має ті самі наслідки, що й розкладання стародавніх суспільств через вади, які нині характерні й сучасному суспільству, а саме: пригнічення, яке не знає міри; корупція; політичні інтриги; змови і зради. Але там була створена модель життя, в якій людина залишалася вічним боржником творіння, залежала природних сил, які її породили [10, с. 95].

Духовність являє собою іманентну характеристику особистості, присутню у всіх відношеннях «людина – світ».

Рівень знань, освіченість, етико-моральна система співвідношень людини як особистості та її ставлення до соціальної реальності виникає на основі знань відповідного рівня розвитку інтелекту. Цей рівень є вищим проявом людської сутності і залежить від конкретного етапу історичного розвитку та осмислення навколишньої дійсності у межах суб'єктивної свідомості [6, с. 23-24]. У контексті проблеми протидії корупції засоби поглиблення духовності працівників публічної влади більшою мірою стосуються розвитку їхнього інтелекту як форми прояву духовності. Водночас естетичний (художньо-творчий) вимір духу в сфері публічно-владної діяльності спеціально не розвивається. Хоча він також стає передумовою попередження корупційних проявів, адже тривале сприйняття прекрасного у мистецтві забезпечує від потворного як у свідомості, так й у житті.

Духовно-культурна основа визначає правоосмислювальний добродесний / антикорупційний потенціал правозастосовника, у т. ч. для представників публічної влади. Ці підвалини дозволяють врахувати усі ознаки (системність, загальнообов'язковість, нормативність, формальна визначеність, встановлення і гарантування державою та ін.) і якості (антропо- і соціовимірність, динамічність, верховенство, справедливість, перманентну відкритість соціальному прогресу, гуманізм, добродесність / антикорупційність та ін.) права. У цьому зв'язку доречним став висновок М. Козюбри, що першою умовою цілісності, системної єдності (лат. *cohaerens* – «той, який перебуває у зв'язках, взаємозв'язках») юридичної, у т. ч. судової, аргументації є розуміння самого права як багатоаспектної цілісності, що існує в різних проявах і формах, основні з яких тісно пов'язані зі здобутками концепцій природного права, юридичного позитивізму та соціологічної юриспруденції. Добродесне відбиття норм права у свідомості судді і публічного службовця найбільшим чином живиться з вчень доктрини природного права, відповідно до якої головний акцент зроблено на праві як духовному феномені – ідеалах справедливості, індивідуальної

свободи, рівності, невідчужуваних правах людини та інших гуманістичних цінностях, тобто на відправних світоглядних засадах права, без яких воно просто немислиме. У диспозиції з теорією юридичного позитивізму, зазначені правозастосовними зосереджують увагу тільки на встановлених нормативно-інституційних аспектах права, без яких такі його властивості, як визначеність, передбачуваність, упорядкованість, гарантованість, стабільність недосяжні. Знімає проблеми крайнощів – невинуватого юридичного лібералізму та позитивізму – композиція цих двох підходів у межах інтегративної теорії праворозуміння, яка у т. ч. абсорбує переваги концепції соціологічної юриспруденції та її варіантів (у т. ч. школи правового реалізму), які зміщують акценти з абстрактних ідеалів і нормативних текстів у площину конкретного, динамічного функціонування права, його дії в реальному житті, насамперед у правовідносинах і юридичних рішеннях, без чого ідеали і юридичні тексти перетворюються на декларації, які не мають прямого відношення до права [11, с. 23-24; 12].

Висновки. Отже, онтологічні основи кореляцій життєтворчих цінностей та норм антикорупційного законодавства України та ЄС знаходимо у нинішніх конкретно-історичних, економічних, соціально часто дезінтегрованих й несправедливих соціальних, цивілізаційних та культурних умовах життя. Розбалансованість цих умов в Україні детермінує фактичну відсутність паритету у правовій комунікації з ЄС. Подальший розвиток нашої нації можливий тільки за рахунок повсюдного використання людських чеснот, а не вад. Це сприятиме утвердженню тут і зараз людських рис у законодавчих формах вираження права – його обов'язковості, соціальності та спрямованості на забезпечення розвитку кожного, що продемонструє стабілізація експоненти забезпечення прав громадян в Україні з перспективою її подальшого більш динамічного зростання, ніж в інших країнах Європи. Формально Україна здійснює антикорупційну політику на виконання взятих на себе зобов'язань, відповідно до угод про членство у Раді Європи, вільну торгівлю

з низкою високорозвинених країн, асоціацію з ЄС та усіх інших документів (протоколів, заяв, меморандумів тощо), які деталізують базові угоди й уможливають розкриття механізму їхньої реалізації на практиці. Професійне самовираження посадових осіб публічної влади й спрямування енергії їхніх природних талантів задля задоволення публічного інтересу – суть доброчесності, розкриття людських чеснот у предметі права, культурології, соціології, етнографії, менеджменту та суміжних наук.

Культивування доброчесності у сфері публічно-правових відносин результативно за умови формування у свідомості людей переконання в істинності твердження про необхідність розвивати свої чесноти, їхню безумовну цінність та пріоритет у правових відносинах, орієнтир для самоідентичності та стійкого розвитку у мінливому світі на тлі сильних рис й традицій національної культури. У цьому зв'язку актуальними стають відповідні напрями роботи з формування правової культури Національного агентства з питань запобігання корупції, Міністерства освіти й науки України, Міністерства юстиції України. Виконання функцій публічною владою відображає її соціальну роль, коефіцієнт детермінації нею соціального розвитку на підставі перманентного і повсюдного забезпечення загальнолюдських цінностей. У цьому зв'язку первинною вимогою до діяльності державної влади залишається доброчесність, неухильне дотримання загальноправових принципів – верховенства права, справедливості, рівноправності, свободи дій людини і недоторканності, відкритості для виконання будь-яких прогресивних ідей тощо. Європейська тенденція до збільшення ролі системи правових гарантій людської свободи і прав соціальних спільнот є пріоритетом у системі публічно-владних відносин. Він реалізується через гарантування права на вільне від корупції суспільство та державу, доброчесність правових відносин, зокрема в частині справедливого розподілу матеріальних і духовних благ тощо. У цьому зв'язку для України ефективну та результативну реалізацію положень Закону України «Про запобігання

корупції» важко переоцінити. Перетворення вітчизняної правової системи за прикладами кращих країн ЄС (країн-засновниць ЄС), спрямовані на попередження й припинення корупційної поведінки у професійній діяльності виборних і призначуваних посадових осіб органів публічної влади. Ці перманентні процеси відбуваються в межах вже усталених правових інститутів конфлікту інтересів; суміщення роботи в органах публічної влади з підприємницькою діяльністю; фінансового контролю; подарунків; неправомірного збагачення; підкупу публічних службовців, а також здійснення тиску на них або на підприємців, з метою ухвалення потрібних для задоволення приватного інтересу рішень або переходу права власності на активи до іншої особи; незаконне лобювання інтересів окремих осіб або бізнес-структур; інше використання своїх публічно-правових повноважень в особистих інтересах.

Список використаної літератури:

1. Сидоренко С.В. Антропологічні засади громадянського суспільства як особливої сфери соціуму: теоретико-методологічний контекст. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. Вип. 57. С. 138-149.
2. Михненко А. М., Руснак О. В., Мудров А. М. та ін. Запобігання та протидія корупції : навч. посіб. За ред. А. М. Михненка. 4-те вид., переробл. й доповн. К. : ДНУ «Акад. фін. управління», 2013. 666 с.
3. Бабиніна К. С. Кримінальне право України в православному вимірі (стан, динаміка та перспективи): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08. Одеса, 2016. 24 с.
4. Ковальський В. С., Козінцев І. П. Правотворчість : теоретичні та логічні засади. К. : Юрінком Інтер, 2005. 192 с.
5. Leitão S., Araújo A., Oliveira Duarte R., Fogaça Vieira M., Reis R. e outros. Justiça e direitos humanos. Experiências de Assessoria Jurídica Popular. 1ª edição: julho de 2010. Curitiba : Terra de Direitos, 2010. 256 p.
6. Харченко Л. М. Духовність як вимір сучасного життя людини : соціально-філософський аналіз. Наукові записки НаУКМА, Теорія та історія культури. 2013. Т. 140. С. 20-24.
7. Алексеев С. С. Восхождение к праву. Поиски и решения. М. : Норма, 2011. 752 с.
8. Невмержицький Є. В. Проблеми удосконалення антикорупційних механізмів. Наукові записки ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України. 2012. № 4. С. 153-168.
9. Маркеєва О., Котелянець О., Іжак О. Український досвід реформування кримінального правосуддя та правоохоронних органів: аналітична доповідь. К.: НІСД, 2011. 44 с.
10. Леклезіо Ж.-М. Г. Праздник заклятий. Размышления о мезоамериканской цивилизации. М. : ИД «Флюид», 2009. 256 с.
11. Козюбра М. І. Теорія юридичної аргументації та її особливості в конституційному судочинстві. Вісник Конституційного Суду України. 2016. № 6. С. 167-180.
12. Стеценко С. Праворозуміння: співвідношення теорій та юридичної практики. Право України. 2010. № 4. С. 176-181.

Makarenkov O., Tupakhina O. Correlations of anti-corruption legislation life-creating values and norms of Ukraine and the EU: ontological foundations

The article reveals the ontological foundations of correlations of anti-corruption legislation life-creating values and norms of Ukraine and the EU. It is determined that the ontological bases are contained in the current concrete historical and economic circumstances, socially often disintegrated and unjust social life, civilizational and cultural conditions of life. The imbalance of these conditions in Ukraine determines the actual lack of parity in legal communication with the EU. Further development of our nation is possible only at the expense of widespread use of human virtues, not vices. This will contribute to the establishment here and now of human features in the legislative forms of law expression. These are his features of obligation, sociality and focus on ensuring the development of everyone. This will be demonstrated by the stabilization of the citizens' rights provision exponent in Ukraine with the prospect of its further more dynamic growth than in other European countries.

It was determined that Ukraine formally carries out an anti-corruption policy in fulfillment of the obligations assumed, in accordance with the agreements on membership in the Council of Europe, free trade with a number of highly developed countries, association with the EU and all other documents (protocols, statements, memoranda, etc.) which detail the

basic agreements and make it possible to reveal the mechanism of their implementation in practice. Professional self-expression of public power officials and directing the energy of their natural talents to satisfy the public interest is the essence of integrity, the disclosure of human virtues in the subject of law, cultural studies, management and related sciences.

It is emphasized that the cultivation of integrity in the field of public-legal relations is effective if people are convinced of the statement truth about the need to develop their virtues, their unconditional value and priority in legal relations. Before this, a reference point for self-identity and sustainable development in a changing world against the background of strong features and traditions of national culture becomes important. In this connection, relevant areas of work on the legal culture formation of the National Agency for the Prevention of Corruption, the Ministry of Education and Science of Ukraine, and the Ministry of Justice of Ukraine are relevant.

It is concluded that performance of functions by public power reflects its social role, the coefficient of its social development determination on the basis of permanent and universal provision of universal values. In this regard, the primary requirement for the activity of the state authorities remains integrity, strict adherence to general legal principles. The European tendency to increase the role of the legal guarantees system of human freedom and the rights of social communities is a priority in the system of public-power relations. It is implemented by guaranteeing the right to a corruption-free society and state, the integrity of legal relations, in particular in terms of the fair distribution of material and spiritual resources, etc.

Key words: *anthropy of law, responsibility, integrity, spirituality, European Union, corruption, legal culture, legal traditions, legal values, principles of law.*